

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.696/2017/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Durajda Pál József ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Varga István ügyvéd által képviselt **I. r.** és a dr. Soós Gábor ügyvéd által képviselt **II.rendű** alperesek ellen szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. május 25. napján kelt 15.P.22.889/2016/20. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja**, és a felperes által az I. r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 905 000 Ft-ra (egymillió-kilencszázötezer) Ft-ra, míg a II. r. alperes javára fizetendőt 1 500 000 (egymillió-ötszázezer) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi az I. r. alperest, hogy 15 napon belül 188 225 (száznolcvannyolcezer-kétszázhuszonöt) Ft, a II. r. alperest pedig, hogy ugyancsak 15 napon belül 237 500 (kétszázharminchétezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget fizessen meg a felperesnek.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a **(település neve)**, külterület **(ingatlan hrsz.-a)**. hrsz. alatti szántó művelési ágú ingatlanra az alperesek között 2016. május 3. napján megkötött adásvételi szerződés vele szemben hatálytalan, és a szerződés közte és az I. r. alperes között jött létre. Kérte továbbá, hogy a bíróság keresse meg az ingatlanügyi hatóságot az általa megjelölt jogok ingatlan tulajdoni lapjára történő bejegyzése, illetve az onnan való törlése végett. Az eljárás pertárgyértékét 270 850 000 Ft-ban határozta meg.

A perben az alperesek érdemi ellenkérelmeiket előterjesztették, csatolták az annak alátámasztásául szolgáló okirati bizonyítékaikat.

Az elsőfokú bíróság a perben két tárgyalást tartott, majd ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. r. alpereseknek külön-külön 4 000 000 - 4 000 000 Ft perköltséget. A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése, összegéről pedig a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (továbbiakban: R.) alapján döntött. Ez utóbbi során figyelemmel volt a pertárgyértékre, az eljárás időtartamára, a tárgyalások számára, a jogi képviselők által kifejtett tevékenységre, és mindezt értékelve az R. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint meghatározható munkadíj összegét az R. 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte. Utalt arra, hogy az I. r. alperesi

képviselő áfa-körbe tartozik, míg az ügyvédi munkadíját a perbe becsatolt megbízási szerződés alapján érvényesíteni kívánó II. r. alperesi képviselő (R. 2. § (1) bekezdés a) pont) áfa-mentes.

Az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése ellen a felperes élt fellebbezéssel, az I. r. alperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 500 000 Ft + áfa, míg a II. r. alperes részére fizetendőt 500 000 Ft-ra kérte leszállítani. Álláspontja szerint az alperesek javára megállapított elsőfokú perköltség összege eltűzött, az általuk elvégzett munkával nem áll arányban, különös tekintettel arra, hogy a perben a bíróság csupán két érdemi tárgyalást tartott, és az alperesek mindössze egy-egy előkészítő iratot terjesztettek elő. Kiemelte, az ügy nem volt bonyolult jogi megítélésű, bizonyítási eljárás lefolytatására nem volt szükség. Hivatkozott arra, hogy a I.rendű alperes neve és a pénzintézetek közötti szerződés érvénytelensége tárgyában folyamatban volt, a perbelinél lényegesen nagyobb pertárgyértékű ügyekben a bíróság a pernyertes fél javára jellemzően 500 000 Ft + áfa összegű perköltséget ítélt meg. Hangsúlyozta, mezőgazdasági vállalkozó, az állattartás azonban jelenleg veszteséges, így a már általa lerótt elsőfokú eljárási illetéken felül az elsőfokú bíróság által megállapított összegű perköltség megfizetése anyagi helyzete teljes megrendülését eredményezné.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezésének a helybenhagyására irányult. Az I. r. alperes kifejtette, a pertárgyérték figyelembe vételével az R. 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapítható munkadíj összege 8 325 000 Ft lenne, amelyhez képest a 4 000 000 Ft megállapításával az elsőfokú bíróság már jelentős mérséklést végzett, így a perköltség további leszállítása nem indokolt.

A II. r. alperes utalt arra, a jogvita nem volt egyszerűen megítélhető, a törvényszéknek a kereset elbírálásához bizonyítási eljárást kellett lefolytatnia, eljárása során több tárgyalást tartott, a maga részéről pedig a szükséges írásbeli előkészítést megtette, védekezését előterjesztette. Hangsúlyozta, a pertárgy értékéhez képest az ügyvédi munkadíj összege mérséklésre került, annak további csökkentése nem indokolt, különös tekintettel arra, hogy a maga részéről a perre okot nem adott, azzal a felperes felesleges költségeket okozott számára. E körben utalt arra, hogy a vételár jelentős részét maga is kölcsönből finanszírozta, amelyet törlesztenie kell, jelen perre tekintettel ugyanakkor a mai napig nem tudott az ingatlan birtokába lépni.

A fellebbezés részben alapos.

A Pp. 75. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint perköltség - a törvényben meghatározott kivételeket nem tekintve - mindaz a költség, ami a felek célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban akár a bíróság előtt, akár a bíróságon kívül merült fel. A perköltséghez hozzá kell számítani a felet képviselő ügyvéd készkiadásait és munkadíját is.

A Pp. 78. § (1) bekezdése rendelkezik a perben felmerült költségek viseléséről oly módon, hogy a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a pervesztes felet kell kötelezni; ez alól annyiban van helye kivételnek, amennyiben a 80-83. §-ok eltérően rendelkeznek, vagy a törvény egyéb kifejezett rendelkezése a költséget a per eldöntésétől függetlenül másnak a terhére rója.

Tény, hogy a felperes keresetét a perben eljáró elsőfokú bíróság elutasította, így a pernyertes alperesek javára felszámítható ügyvédi munkadíjról, illetve készkiadásokról az R. rendelkezései alapján kellett döntenie. Ha a perben a fél a perköltség megállapítására vonatkozóan nem terjeszt elő indítványt, a bíróság a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján - a perköltség felőli hivatalbóli döntés keretében - külön kérelem hiányában is megállapítja az ügyvédi munkadíjat. Ilyen esetben a munkadíj összegének meghatározása az R. 3. § (2) - (6) bekezdésében foglaltakon alapul. A perbeli esetben mind az I., mind a II. r. alperes kérte a perrel felmerült költségeiben a felperest marasztalni,

a II. r. alperes e tekintetben csatolta a közte és a jogi képviselője között létrejött megbízási szerződést és pernyertessége esetére az ebben foglaltak szerint kérte munkadíja megállapítását, míg az I. r. alperes a perben a költségeit az R. 3. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint kérte megállapítani.

A hivatkozott rendelkezések szerint, ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás, vagy ha a fél ezt kéri, úgy a díj megállapítása az alábbiak szerint történik:

Polgári perben az elsőfokú bírósági eljárásban az ügyvéd munkadíjának a pervesztes felet terhelő összege 10 000 000 Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5 %-a, de legalább 10 000 Ft, 10 000 000 Ft feletti, de 100 000 000 Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén a fentiekben meghatározott munkadíj és a 10 000 000 Ft feletti összeg 3 %-a, de legalább 100 000 Ft, 100 000 000 Ft-ot meghaladó pertárgyérték esetén pedig a fentiekben meghatározott munkadíjon felül a 100 000 000 Ft feletti összeg 1 %-a, de legalább 1 000 000 Ft (R. 3. § (2) bekezdés a)-c) pont).

A felperes keresetének pertárgyértéke 270 850 000 Ft volt, ezért a hivatkozott IM rendelet alapján az I. r. alperes javára megállapítható és a rendelet 4/A. §-a alapján áfa-val növelt összegű munkadíj 6 233 795 Ft-ban lenne meghatározható (500 000 Ft + 2 700 000 Ft + 1 708 500 Ft = 4 908 500 Ft + áfa).

A II. r. alperes a perben csatolta a közte és a jogi képviselője között létrejött megbízási szerződést, amelynek tartalmából kitűnően a felperes keresetétől való elállás, illetve pernyertesség esetére a jogi képviselőt a fenti pertárgyérték 2 %-ának megfelelő összeg illeti ügyvédi munkadíj jogcímén azzal, hogy áfa felszámítására nem jogosult. Ebből következően a II. r. alperes az R. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint a megbízási szerződésben megjelölt ügyvédi munkadíjra lenne jogosult, amely 5 417 000 Ft-ot tenne ki.

Az ügyvédi munkadíj összegének meghatározása során azonban nem lehet kizárólag a pertárgyérték figyelembevételével határozni. A bíróságnak mérlegelnie kell az ügy bonyolultságát, figyelemmel kell lennie a jogi képviselők által ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységekre, annak munka- és időigényességére, színvonalára, a perben elbírálandó jogvita bonyolultságára, a peres felek által előterjesztett beadványok számára, tartalmára, továbbá arra, hogy a jogvita elbírálása érdekében hány tárgyalást kellett tartani, az ügyben kellett-e, s ha igen, milyen terjedelmű bizonyítást lefolytatni. Kétségtelen, hogy a jelen perben érvényesített igény pertárgyértéke magas, azonban az elsőfokú bíróságnak jogkérdésben kellett döntenie, s miután a peres felek az okirati bizonyítékait a bíróság rendelkezésére bocsátották, a perben sem tanúbizonyításra, sem szakértő bevezetésére nem volt szükség. Az elsőfokú bíróság a perben mindössze két tárgyalást tartott, a második tárgyalás eredményeként ítéletet hozott. Az R. 2. § (2) bekezdése és 3. § (6) bekezdése lehetővé teszi a bíróság számára, hogy indokolt esetben a megbízási szerződés illetve a perérték alapján számítható munkadíjat mérsékelje, és azt a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányosan határozza meg. A perbeli esetben sem az ügy bonyolultsága, sem az eljárás tartama, sem a jogi képviselők által kifejtett ügyvédi tevékenység nem indokolja, hogy az I. r. alperes esetén az ügyvédi munkadíj az R. 3. § (2) bekezdése, míg a II. r. alperes tekintetében a 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján kerüljön meghatározásra, az ítéletábla indokoltnak tartotta annak - az elsőfokú bíróság által megítélnél - nagyobb arányú mérséklését. Ezért az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét az I. r. alperes tekintetében 1 500 000 Ft + áfa (1 905 000 Ft), míg a II. r. alperes vonatkozásában 1 500 000 Ft összegre leszállította.

Csupán megjegyzi az ítéletábla, a perköltség összegének meghatározása során a felperes esetlegesen elnehezült anyagi körülményei nem képezhetik mérlegelés tárgyát, azokat a bíróság legfeljebb valamely költségkedvezmény iránti kérelem feltételei fennálltának vizsgálata során értékelheti,

önmagában ez a perköltség összege mérséklésének indokául nem szolgálhat. Az ítélet tábla annak sem tulajdonított jelentőséget, hogy más bíróságok a perbelinél nagyobb pertárgyértékű ügyekben milyen összegű perköltséget ítéltek meg a pernyertes fél számára, az egyedi ügyekben hozott döntések a jelen perben eljáró bíróságot ugyanis nem kötik.

A kifejtettakra figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta.

A felperes I. r. alperessel szemben előterjesztett fellebbezésének pertárgyértéke 3 365 000 Ft, a felperes abszolút pernyertessége 825 000 Ft erejéig állapítható meg (az ítélet tábla 2 095 000 Ft-tal szállította le az I. r. alperes javára fizetendő perköltséget, így a fellebbezés ilyen összeg erejéig eredményes, míg 1 270 000 Ft erejéig sikertelen, a két összeg különbözete a felperes abszolút pernyertessége a fellebbezési szakban), amely után az R. 3. § (5) bekezdése alapján 20 625 Ft perköltség illeti (Pp. 81. § (1) bekezdés). Ezen felül igényt tarthat az általa lerótt fellebbezési eljárási illeték (269 200 Ft) arányos részére, amely pernyertességéhez mérten 167 600 Ft, ezért az I. r. alperes a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján 188 225 Ft fellebbezési eljárási költség megfizetésére köteles a javára.

A felperes II. r. alperessel szemben előterjesztett fellebbezésének pertárgyértéke 3 500 000 Ft, abszolút pernyertessége 1 500 000 Ft erejéig állapítható meg, amely után az R. 3. § (5) bekezdése alapján 37 500 Ft ügyvédi munkadíj illeti. Ehhez hozzászámítandó a II. r. alperessel szemben előterjesztett fellebbezésére lerótt eljárási illeték (280 000 Ft) pernyertességével arányos része (200 000 Ft), ezért a II. r. alperes a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján mindösszesen 237 500 Ft fellebbezési eljárási költség megfizetésére köteles a felperes javára.

Az ítélet tábla a fellebbezés elbírálásáról a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül határozott.

Szeged, 2017. október 24.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró